

مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای اصول فقه

مؤلف: سید علی بنی صدر

انتشارات چتر دانش - ۱۳۹۶

سرشناسه	بنی صدر، سیدعلی، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای اصول فقه
مشخصات نشر	تهران: چتر دانش، ۱۳۹۶ .
مشخصات ظاهری	: ۲۴۱ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۶۸-۴ :
وضعیت فهرست نویسی	: فپیای مختصر
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۹۹۶۴۴

نام کتاب	: مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای اصول فقه
ناشر	: چتر دانش
مؤلف	: سید علی بنی صدر
نوبت و سال چاپ	: اول - ۱۳۹۶
شمارگان	: ۲۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۶۸-۴
قیمت	: ۱۵۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خم‌نیری جاوید (اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

ناشر سخن

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله یکی از پرتعدادترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه آموزشی عالی آزاد چتر دانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه علمی بیش از پیش به منصه ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

۷	فصل اول: کلیات
۸	بخش اول: سؤالات
۹	بخش دوم: پاسخنامه
۱۱	فصل دوم: الفاظ
۱۲	بخش اول: وضع الفاظ
۱۲	گفتار اول: سؤالات
۲۱	گفتار دوم: پاسخنامه
۳۳	بخش دوم: اوامر
۳۳	گفتار اول: سؤالات
۴۵	گفتار دوم: پاسخنامه
۵۹	بخش سوم: نواهی
۵۹	گفتار اول: سؤالات
۶۲	گفتار دوم: پاسخنامه
۶۵	بخش چهارم: مفهوم و منطوق
۶۵	گفتار اول: سؤالات
۷۶	گفتار دوم: پاسخنامه
۸۶	بخش پنجم: عام و خاص
۸۶	گفتار اول: سؤالات
۹۹	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۱۰	بخش ششم: مطلق و مقید
۱۱۰	گفتار اول: سؤالات
۱۱۴	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۱۸	بخش هفتم: مجمل و مبین
۱۱۸	گفتار اول: سؤالات
۱۲۱	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۲۴	فصل سوم: ادله استنباط احکام
۱۲۵	بخش اول: کتاب، سنت و اجماع
۱۲۵	گفتار اول: سؤالات

۱۲۸	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۳۱	بخش دوم: عقل
۱۳۱	گفتار اول: سؤالات
۱۳۸	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۴۵	بخش سوم: قیاس
۱۴۵	گفتار اول: سؤالات
۱۵۴	بخش چهارم: سایر ادله
۱۵۴	گفتار اول: سؤالات
۱۵۷	گفتار دوم: پاسخنامه
۱۶۰	بخش پنجم: امارات
۱۶۰	گفتار اول: سؤالات
۱۷۲	فصل چهارم: اصول عملیه
۱۷۳	بخش اول: اصل برائت
۱۷۳	گفتار اول: سؤالات
۱۸۸	بخش دوم: اصل تخییر
۱۸۸	گفتار اول: سؤالات
۱۹۲	بخش سوم: اصل احتیاط
۱۹۲	گفتار اول: سؤالات
۲۰۲	بخش چهارم: اصل استصحاب
۲۰۲	گفتار اول: سؤالات
۲۱۵	گفتار دوم: پاسخنامه
۲۲۶	بخش پنجم: تعادل و تراجیح
۲۲۶	گفتار اول: سؤالات
۲۳۹	فصل پنجم: اجتهاد و تقلید
۲۴۰	بخش اول: سؤالات
۲۴۱	بخش دوم: پاسخنامه

سراغاز

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمد و آله الطاهرين. اما سبب تأليف اين مجموعه آن شد كه حقيقر، نياز دانشجويان و دانش پژوهان حقوقى را به مجموعه‌اى موجز و مفيد از سوالات چهارگزينه‌اى در علم اصول فقه دريافتم. به همين منظور، پس از بررسى سوالات چهار گزينه‌اى اصول فقه در آزمون‌هاى مختلف حقوقى از جمله آزمون و كالت و قضاوت، مواردى را كه نسبت به ديگر سوالات از كيفيت مطلوب‌ترى برخوردار بوده و يا واجد نكته‌ى مهمى بوده كه فراگيرى آن براى مخاطب اين كتاب، مفيد مى نمود، جداسازى و دسته‌بندي گرديد. سپس در مباحثى كه سؤال مناسبى يافت نشد، با طرح سوالاتى جديد، از ايجاد خلاً محتوايى، جلوگيرى به عمل آمد.

لازم به توضيح است كه غرض اصلى از تأليف اين مجموعه، تهيه‌ى منبعى مناسب براى آن دسته از دانشجويانى است كه قصد شركت در آزمون و كالت را دارند. بنا بر اين اگر چه مطالعه‌ى سوالات و پاسخ‌ها براى هر دانش پژوهى مفيد خواهد بود، ولى عمده فايده‌ى اين كتاب براى مخاطبان خاص خود است كه مورد اشاره قرار گرفت. همچنين در اين كتاب به تمامى سوالات، بدون استثنا پاسخ تشريحى داده شده، تا اگر پاسخ اجمالى جوابگوى نياز مخاطب نبود، با مطالعه‌ى پاسخ تشريحى، اشكالات احتمالى مرتفع گردد.

از تمام دانشجويان و اساتيد و دانش پژوهان گرامى استدعا دارم كه پس از مطالعه‌ى اين كتاب، نظرات عالمانه‌ى خود را به نگارنده انتقال دهند تا در صورت لزوم در چاپ هاى بعدى اشكالات و ايرادات احتمالى، مرتفع گردد و قابليت بهره‌مندی از اين مجموعه، بيش از گذشته، براى مخاطبان فراهم شود.

از خداوند متعال خواهانم كه اين مجموعه را وسيله‌اى سودمند براى تعليم و آموزش اصول فقه به طالبان و جويندگان علوم اسلامى، قرار دهد؛ ان شاء الله تبارك و تعالى.

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

سيد على بنى صدر

مرداد ماه ۱۳۹۶

١
فصل

كليات

بخش اول: سؤالات

- ۱ موضوع اصول فقه چیست؟
 الف) قرآن و سنت (ب) ادله اربعه (ج) هر چه بتواند دلیل باشد. (د) اعمال مکلفین
- ۲ فایده آموختن اصول فقه چیست؟
 الف) توانایی در تفسیر مواد قانونی (ب) امکان صدور رأی در موارد سکوت قانون‌گذار
 ج) امکان کشف احکام از ادله اربعه (د) همه موارد
- ۳ بنابر عقیده مشهور، اولین شخصیتی که به تألیف کتاب در علم اصول فقه، اقدام نمود کیست و نام کتاب وی چیست؟
 الف) شافعی - الرساله (ب) قاضی ابو یوسف - الاصول
 ج) ابوحنیفه - الرساله (د) محمد بن حسن شیبانی - الاصول
- ۴ اولین کتاب اصولی که توسط شیعیان به رشته تحریر درآمد توسط کدام دانشمند بود و چه نام داشت؟
 الف) شیخ طوسی رحمته الله - عدة الاصول (ب) سیدمرتضی رحمته الله - الذریعه
 ج) محقق حلی رحمته الله - المعتبر (د) علامه حلی رحمته الله - تهذیب
- ۵ کلام، علم مطالعه موجودات است از طریق .....
 الف) شرعی صرف (ب) استقرائی
 ج) عقلی صرف (د) شرعی و عقلی (تاجائی که عقل برخلاف شرع نباشد) (وکالت-۸۷)
- ۶ علمی که به مطالعه اصول اعتقادات دینی، اقدام می‌نمایند، چه علمی هستند؟
 الف) فقه و اصول فقه (ب) فلسفه و کلام (ج) فلسفه و منطق (د) رجال و حدیث
- ۷ دسته بندی مسلک‌های فقهی شیعی در استنباط احکام به چه ترتیب است؟
 الف) اصولی و اخباری (ب) شافعی و حنفی (ج) مالکی و حنبلی (د) اصولی و کلامی
- ۸ اخباری مسلکان کدام یک از موارد ذیل را در ردیف ادله استنباط احکام شرعیه نمی‌دانند؟
 الف) سنت (ب) اجماع (ج) عقل (د) قرآن
- ۹ قول به عدم حجیت ظواهر قرآن کریم، از نظریات کدام مکتب است؟
 الف) متکلمان (ب) اخباریین (ج) اصولیین (د) زیدیه
- ۱۰ کدام اثر در ردیف آثار عالمان اخباری قرار دارد؟
 الف) فوائد المدنیه (ب) فرائد الاصول (ج) کفایة الاصول (د) عدة الاصول

بخش دوم: پاسخنامه

۱ گزینه ج ✓ هر چه بتواند دلیل برای کشف احکام شرعی باشد موضوع علم اصول فقه است، خواه در زمره ادله اربعه، خواه غیر از آن‌ها باشد. البته در این مسأله اختلاف نظر وجود دارد برخی معتقدند که موضوع علوم اصول منحصر در ادله اربعه (قرآن، سنت، اجماع و عقل) است ولی برخی دیگر قائل‌اند که موضوع علم اصول، «دلیل بما هو دلیل» است ولو آن‌که چیزی غیر از ادله اربعه باشد.

۲ گزینه د ✓ فایده اصلی اصول فقه در آن است که به شخص توانایی استنباط احکام شرعی را از ادله معتبر فراهم می‌کند. اما آموختن این علم برای حقوق‌دانان نیز دارای فوایدی، است؛ از جمله آنکه کشف حکم در مسائلی که قانون‌گذار در آن مسائل سکوت اختیار کرده، از راه تمسک به اصول عملیه امکان‌پذیر است و یا اینکه اساساً تفسیر مواد قانونی جز با استناد به قواعد باب الفاظ ممکن نخواهد بود.

۳ گزینه الف ✓ این کتاب از کتب اهل سنت در اصول فقه است؛ البته برخی شیعیان، هشام بن حکم از شاگردان امام صادق (علیه السلام) را اولین نویسنده اصولی می‌دانند.

۴ گزینه ب ✓ سید مرتضی (رحمته الله علیه) از عالمان شیعه قرن چهارم و پنجم است. هر چند مشهور است که وی نخستین اثر اصولی را تدوین نموده است، ولی از استاد ایشان یعنی جناب شیخ مفید (رحمته الله علیه) رساله‌ای در علم اصول نیز منتشر گردیده که آن مشهور را تضعیف می‌نماید.

۵ گزینه د ✓ فلسفه، علم مطالعه موجودات از طریق صرف عقلی است؛ با این توضیح که در فلسفه تنها به جنبه وجود موجودات پرداخته می‌شود نه سایر جهات.

۶ گزینه ب ✓ فلسفه و کلام هر دو به مباحث اعتقادی می‌پردازند؛ با این تفاوت که کلام با استناد به مدارک شرعی و استدلال عقلیه به مباحث اعتقادی می‌پردازد، اما در فلسفه، استدلال صرفاً عقلی است و برای اثبات ادعاها به مدارک و مستندات شرعی توجه چندانی نمی‌شود. در فلسفه تعقل به حدی محترم است که اگر مطلبی با استدلال عقلی اثبات شود و با ادله شرعی منافات داشته باشد، اقدام به توجیه ادله شرعی نشده و استدلال عقلی نفی نمی‌شود. البته این شیوه مطالعاتی فلسفه از نقد و طعن فقیهان و متکلمان در امان نمانده و نسبت به مبانی و نتایج این رشته، انتقادات فراوانی وارد گردیده است.

۷ گزینه الف ✓ اخباریون در استنباط احکام به علم اصول فقه متمسک نمی‌شوند و استفاده

از علم اصول را موجب ضعف استنباط می‌دانند. ایشان معتقدند که قواعد اصول، قواعد عقلی ساخته ذهن بشر است که الزاماً کارکرد صحیح و مورد تأیید شارع ندارد. اما اصولیان کسانی هستند که استنباط احکام را متوقف بر اجرای قواعد علم اصول فقه می‌دانند.

گزینه ج ۸

✓ اخباریان عقل را در زمره ادله استنباط به شمار نمی‌آورند؛ همچنین اجماع را با شرایطی می‌پذیرند که عملاً قابلیت استناد خود را از دست داده و به عنوان دلیل مستقلی در عرض کتاب و سنت محسوب نمی‌شود؛ بلکه به عنوان یکی از زیر مجموعه‌های مسأله سنت مورد بحث قرار می‌گیرد. آنان حُجَّتِ ظواهر قرآن را نیز در گرو تفسیر معصومین علیهم‌السلام می‌دانند.

گزینه ب ۹

✓ فقهای اخباری مسلک (اعلی الله مقامهم الشریف) قائل به عدم حُجَّتِ ظواهر قرآن کریم هستند با این استدلال که فهم دقیق معارف قرآنی در گرو تفسیر حضرات معصومین علیهم‌السلام است؛ و گرنه هر طایفه و هر فرقه می‌تواند برای اثبات مدعیات خود به آیات قرآن کریم استناد جوید.

گزینه الف ۱۰

✓ این کتاب از برجسته‌ترین آثار است که توسط مرحوم ملا امین استرآبادی رحمته‌الله به رشته تحریر درآمده و مسلک اخباریین در آن تشریح و تبیین گردیده است.

الفاظ

- بخش اول: وضع الفاظ
- بخش دوم: اوامر
- بخش سوم: نواهی
- بخش چهارم: مفهوم و منطوق
- بخش پنجم: عام و خاص
- بخش ششم: مطلق و مقید
- بخش هفتم: مجمل و مبین

بخش اول: وضع الفاظ گفتار اول: سؤالات

(وکالت-۸۶)

۱ وضع تعینی یا تخصصی چیست؟

- الف) هرگاه واضع، لفظی را به کمک قرینه در یک معنی خاص، معین کند.
 ب) هرگاه واضع، لفظی را به کمک قرینه در یکی از معانی متعدد آن، تخصیص دهد.
 ج) هرگاه واضع، لفظی را بدون استفاده از قرینه به یک معنی خاص، تخصیص دهد.
 د) هرگاه لفظی در اثر کثرت استعمال در معنایی به غیر از معانی وضعی آن، تثبیت شود.

(وکالت-۸۷)

۲ تفاوت مهم وضع تعینی با وضع تعینی در چیست؟

- الف) در آثار آن است.   ب) در واضع آن است.
 ج) در تفاوت ماهوی آن است.   د) در کثرت استعمال آن است.

۳ کدام دسته از الفاظ دارای وضع تعینی هستند؟

- الف) بایع و مشتری   ب) سود و زیان   ج) عین و منفعت   د) هیچ‌یک

۴ در خصوص وضع تعینی و وضع تعینی کدام گزینه صحیح است؟

- الف) وضع تعینی در نتیجه کثرت استعمال یک لفظ در یک معنا به وجود می‌آید.
 ب) وضع تعینی را وضع تخصصی نیز نامیده‌اند.
 ج) اگر قانون‌گذار، مستقیماً اقدام به وضع یک واژه جدید نماید، وضع تعینی صورت گرفته است.
 د) وضع تعینی در قوانین، مصداقی ندارد.

۵ کدام گزینه دارای وضع تعینی است؟

- الف) دادخواست   ب) زوجه   ج) اوراق قرضه   د) فرجام‌خواهی

۶ کدام مورد از نشانه‌های مجاز است؟

- الف) تبادر   ب) عدم صحت سلب   ج) عدم صحت حمل   د) تصریح واضع

۷ کدام مورد از نشانه‌های حقیقت نیست؟

- الف) اطراد   ب) قول لغوی   ج) اصاله الحقیقه   د) تبادر

۸ اگر در واژه‌ای، معنای متبادر شده به ذهن یک شخص با معنای متبادر شده از همان واژه

به ذهن شخص دیگر تفاوت داشت، کدام معنا، حقیقی خواهد بود؟

- الف) به دلیل تعارض، هر دو تبادر ساقط خواهند بود.
 ب) معنایی مقدم است که نسبت به آن، تبادر عرفی وجود داشته باشد.
 ج) با توجه به تحقق تبادر، نسبت به هر دو معنا، باید گفت که هر دو معنا حقیقی هستند.

د) برای رفع شک و تردید در این مسأله باید به اصول لفظیه مراجعه کرد.

۹) ماده ۸۶۲ قانون مدنی می‌گوید: «اشخاصی که به موجب نسب، ارث می‌برند، سه طبقه‌اند: ۱- پدر و مادر و اولاد و اولادِ اولاد» کلمه «اولاد» در این بند نسبت به [فرزندان] متوفی:

الف) صحت سلب دارد و مجاز است. (ب) صحت سلب دارد و حقیقت است.

ج) عدم صحت سلب دارد و مجاز است. (د) عدم صحت سلب دارد و حقیقت است.

۱۰) در ماده ۶۴۴ ق.م مقرر گردیده است: «در عاریه طلا و نقره اعم از مسکوک و غیر مسکوک مستعیر ضامن است» واژه ضامن در این ماده در معنایی غیر از آنچه در خصوص یکی از طرفین عقد ضامن است به کار رفته است. استعمال واژه ضامن در این ماده .....

الف) حقیقت است به دلیل تبادر (ب) مجاز است به دلیل صحت سلب

ج) مجاز است به دلیل صحت حمل (د) حقیقت است به دلیل عدم صحت حمل

۱۱) «صحت سلب»، علامت معنی . . . . است. (وکالت-۸۳)

الف) حقیقی (ب) مجازی (ج) تعینی (تخصصی) (د) عرفی (عرف عام)

۱۲) اگر در قرارداد استخدامی کسی، قید شود که: «به اختلافات محتمله ناشی از این قرارداد، دادگاه رسیدگی خواهد کرد». کدام دادگاه صلاحیت خواهد داشت؟ (وکالت-۸۳)

الف) دادگاه اداری (ب) دادگاه صنفی

ج) دادگاه صلاحیت‌دار دادگستری (د) دادگاهی که طرفین بر آن، توافق خواهند کرد.

۱۳) صحت سلب، از علائم حقیقت است یا مجاز؟ (وکالت-۸۶)

الف) از علائم معنی حقیقی وضعی است. (ب) از علائم معنی عرفی لفظ است.

ج) از علائم معنی مجازی لفظ است. (د) علامت هیچ یک از معنای حقیقی یا مجازی نیست.

۱۴) در کدام گزینه صحت حمل برقرار است؟

الف) استعمال لفظ موصی‌له نسبت به کسی که به نفع او وصیت شده است.

ب) استعمال لفظ بایع نسبت به کسی که کالایی را به اجاره می‌دهد.

ج) استعمال لفظ زوجة نسبت به نامزد

د) استعمال لفظ فرزند نسبت به فرزند خوانده

۱۵) در کدام گزینه صحت سلب برقرار است؟

الف) استعمال لفظ قاضی نسبت به دادرِس محکمه (ب) استعمال لفظ فرزند نسبت به نوه

ج) استعمال لفظ فرزند نسبت به فرزند نامشروع (د) استعمال لفظ امین نسبت به مستودع

۱۶) در خصوص صحت حمل و صحت سلب کدام گزینه صحیح است؟

- الف) ممکن است نسبت به یک لفظ و معنا هم صحت حمل برقرار باشد و هم صحت سلب
 ب) هرگاه نسبت به یک لفظ معنا، صحت حمل برقرار باشد، عدم صحت حمل نیز برقرار است.
 ج) هرگاه صحت حمل برقرار شد، الزاماً عدم صحت سلب نیز برقرار است.
 د) ممکن است نسبت به یک لفظ و معنا نه صحت حمل برقرار باشد و نه صحت سلب

(وکالت-۸۲)

۱۷ در باب استعمال الفاظ، مقصود از «اِطْرَاد» چیست؟

- الف) کثرت استعمال لفظی در معنی مجازی، اطراد گفته می‌شود.
 ب) کثرت استعمال لفظی در معنی عرفی، اطراد آن لفظ در آن معنی است.
 ج) کثرت استعمال لفظی در یک معنی خاص، همراه با قرینه صارفه را اطراد گویند.
 د) کثرت استعمال لفظی در یک معنی خاص، بدون استفاده از قرینه را اطراد گویند.

(وکالت گیلان-۹۰)

۱۸ کدام مورد، نادرست است؟ استعمال لفظ ..... استعمال مجازی است.

- الف) کارگر در مورد کارمند
 ب) طلاق در مورد فسخ نکاح
 ج) زوجه در مورد زوجه منقطعه
 د) قانون در مورد بخشنامه‌های دولتی

(وکالت-۸۶)

۱۹ دو شرطی که در استعمال مجازی الفاظ، باید رعایت شوند، کدامند؟

- الف) قرینه لفظی و نیز وجود شباهت میان معنی حقیقی و مجازی لفظ.
 ب) قرینه معینه و نیز وجود نسبت قابل قبول ذوق‌ها میان معنی حقیقی و مجازی لفظ.
 ج) قرینه معینه لفظی یا معنوی و تشابه میان معنی حقیقی و مجازی لفظ.
 د) قرینه صارفه و وجود نسبت ذوق پسند، میان معنی حقیقی و مجازی لفظ.

(وکالت-۹۰)

۲۰ شرایط استعمال مجازی کدام‌اند؟

- الف) قرینه صارفه و وجود علاقه بین معنای حقیقی و مجازی
 ب) وجود علاقه مشابهت بین معنای حقیقی و مجازی
 ج) صحت سلب و وجود قرینه معینه
 د) عدم تبادر و وجود قرینه لفظی

(وکالت-۹۳)

۲۱ کدام یک از علایم زیر دلیل حقیقی بودن استعمال کلمه تعهد در موردی است که مدیون به اراده خود چیزی را بر عهده گرفته باشد؟

- الف) عدم صحت سلب
 ب) اطراد
 ج) تبادر
 د) صحت سلب

(وکالت-۹۳)

۲۲ استعمال لفظ در کدام مورد مجازی است؟

- الف) فرزند در مورد فرزند طبیعی (نامشروع)
 ب) صدق در مورد مهریه
 ج) قانون در مورد بخشنامه‌های دولتی
 د) زوجه در مورد زوجه منقطعه

۲۳ کدام یک از استعمالات زیر مجازی نیست؟